

Історія видання *Novitates Theriologicae* (випуски 1–10)

Ігор Загороднюк

Національний науково-природничий музей НАН України (Київ)

e-mail: zoozag@ukr.net

ZAGORODNIUK, I. A history of the edition *Novitates Theriologicae* (Pars 1–10). — An essay on the history of formation and publication of the mammalogical bulletin *Novitates Theriologicae* is presented. The bulletin was launched in 2000 as a digest of key events in theriological activities. Between 2000 and 2007, seven issues were prepared, each of which became a collection of articles on the topic of one of the previous Theriological Schools, starting with the issues *The Use of Ultrasonic Detectors in Bat Research* (pars 2) and *Bats of the Carpathian Region* (pars 3). Later, with the beginning of the regular publication of thematic collections of the series *Proceedings of the Theriological School (PTS)*, the bulletin had lost its relevance and was not published. A new stage in the development of *PTS* as a scientific journal (since 2010) has restarted the publication of *NT* as a collection of thematic articles with the release of the proceedings of the 19th Therioschool *Mammals of Protected Areas* (pars 8, 2012), the “pre-war” issue *Study of Mammals in Steppe Regions* (pars 9, 2015), and the current issue on census methods of mammals (pars 10, 2017). In the future, *NT* will be published as a supplement to the journal *Proceedings of the Theriological School*.

Вступ

Початок нового століття з низкою «міленіумних» подій та конференцій позначився і на житті Українського теріологічного товариства (УТТ). Зокрема, 2000 року нами було задумано видання Теріологічного Бюлетеню, що отримав назву (латиною) «*Novitates Theriologicae*».

Мета цього повідомлення — узагальнити відомості про закладені ідеї, історію та ритми підготовки інформаційного бюлетеню УТТ, його еволюцію від дайджеста подій до тематичного збірника, що узагальнює матеріали за однією з актуальних тем розвитку теріології.

Загальні ідеї та ритми

Бюлетень задумувався як експрес-видання, що мало виходити 2–4 рази на рік з метою узагальнення всієї поточної інформації та інформування колег про найголовніші події теріологічного життя України, включно з дайджестами подій і видань та матеріалами поточних теріологічних шкіл та конференцій теріологічного спрямування.

Проте вже з другого року його існування, коли основою змісту стали не матеріали до конференцій чи про конференції та інші події, а матеріали самих

конференцій та проектів, ідея 2–4-разового виходу на рік стала складною для реалізації. Тому надалі ритм виходу було змінено із задуманих 2–4 разів на рік на зворотній — раз на 2–4 роки. Протягом 2000–2002 років було започатковано та заплановано сім випусків, кожний з яких надалі став тематичним збірником за темою однієї з Теріологічних шкіл. Ними стали: «Використання ультразвукових детекторів у дослідженнях кажанів» (вип. 2), «Кажани Карпатського регіону» (вип. 2), «Великі хижі ссавці України» (вип. 4), «Ссавці відкритих просторів» (вип. 5), «Міграційний статус кажанів» (вип. 6), «Методи обліку теріофауни» (вип. 7).

Поширення інтернету змінило ритм наших видань: 2003 року (докладно на День Києва 25 травня) нами започатковано веб-сайт «Теріологічна школа», що став фактично основним інформаційним ресурсом УТТ (автори і ведучі — І. Загороднюк та О. Годлевська). Відтоді на цьому сайті регулярно анонсувалася вся поточна діяльність товариства, у тому числі новини теріологічного життя, матеріали до конференцій, інформація про дисертації та видання, а також новини самого сайту, на якому також ми започаткували електронну бібліотеку. Цей сайт по суті мав замістити інформаційну частину видання «*Novitates Theriologicae*», і після 2002 р. нові випуски бюлетеню не планувалися; проте ми мали довідати випуски, сплановані у 2001–2002 роках, що і сталося протягом наступних 2003–2007 років.

Старти: перші випуски 2000 року

Перший випуск *NT* вийшов на 12 сторінках (3 аркуші А4 з двобічним друком на них у форматі А5) плюс двох сторінках обкладинки. Він був присвячений огляду основних подій теріологічного життя і поточних форм активності УТТ, про що зазначено у анотації *NT1*. Випуск містив вітальні слова голови УТТ акад. Вадима Топачевського та інформаційні сторінки, кожна з яких була самостійним розділом на зразок «Інформаційна сторінка групи *HELP* (випуск 1)». Зміст першого випуску включав такі матеріали:

«VI Теріологічна школа» (Тернопіль — 1999): звіт», «Інформаційна сторінка групи HELP (випуск 1)», «Бюлетень Українського центру охорони кажанів», «Увага: Детекторний семінар в Україні», «Хроніка зібрань: конференції 1999 року», «Конференції, заплановані на 2000 рік», «Офіційна хроніка та інформація», «Теріологічна бібліографія (випуск 1)», «Суперфакт та суперновина», «Інформація про подальші випуски».

Наступний бюлетень (*NT2*) був підготовлений у двох форматах: 1) як матеріали до запланованого семінару з робочою назвою «Детекторний воркшоп», який було присвячено використанню ультразвукових детекторів в детальному дослідженні кажанів і пошуку їхніх сховищ; 2) як постконференційне видання, розширене матеріалами самого семінару та доповнене іншими спеціально підготовленими для цього тематичного випуску матеріалами. Перший варіант фактично був препринтом другого.

Надалі така практика з доконференційного (препринту) і постконференційного (кінцевого) варіантів була взяла на озброєння, препринтні версії ми поширювали серед учасників шкіл, розгорнуті — серед всіх колег.

Випуски 2001–2005 років

Наступні чотири бюлетені з матеріалами конференцій і теріошкіл «Кажани Карпатського регіону», «Великі хижі ссавці України», «Ссавці відкритих просторів», «Методики обліку теріофауни» мали старт у стислий період з 2001 року. Вийшли у форматі «альфа-версій» (по-сучасному — «бета-версій», тобто роздаткових матеріалів для учасників конференцій, включно з програмами, списками й адресами учасників, описами круглих столів, матеріалами для обговорень, проектами резолюцій тощо. По закінченню конференцій такі матеріали брошурувалися і в частині випадків поширювалися серед учасників школи, семінару або проекту, а надалі на їхній основі готувалися повноцінні версії, які йшли на друк або поширювалися на дисках.

Міграції кажанів (NT6). Значний розвиток досліджень кажанів наприкінці 1990-х і початку 2000-х років відбувався за нашою власною ініціативою, проте за активної підтримки Мінприроди України у парі з Посольством Королівства Нідерландів в Україні. Ці дві установи узгоджено сприяли розвитку загальноєвропейських природоохоронних ініціатив в Україні, зокрема й Боннської конвенції, відомої як «Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин», та започаткованої в її рамках Угоди про збереження кажанів в Європі (EUROBATs), до якої 14.05.1999 року приєдналася й Україна.

Промотором цієї активності став наш колега Володимир Домашлінець, за участі якого започатковано низку природоохоронних проектів включно з проведеннями «Ночей кажанів», тематичних конференцій включно з «Кажанами карпатського регіону», налагодженням участі у багатьох європейських конференціях і нарадах, включно з EUROBATs, формуванням детекторної мережі й отримання засобів для лову й кільцювання кажанів (у співпраці з Польським центром хіроптерологічної інформації, Краків), проведенням обліків в печерах, випуском буклетів і наклейок, підготовки щорічних Національних доповідей про стан досліджень й охорони кажанів в Україні для EUROBATs, розвитком Українського хіроптерологічного центру (про центр див. Загороднюк *et al.* 1998) і його трансформацією в потужний рух УЦОК, включно з кількома групами, серед яких і Реабілітаційний центр при Київському зоопарку (Голенко 2010). Одним із найпомітніших проектів цього циклу став випуск 6 в серії NT, який отримав назву «Міграційний статус кажанів в Україні», виданий 2001 року (Загороднюк & Домашлінець 2001).

Парс 6 про міграції кажанів — це 172 сторінки унікальної і корисної інформації; 5 розділів, 32 матеріали, включно з передмовою упорядників та довідкою про авторів. Цей випуск — одне з найпотужніших і найбільш цитованих видань УТГ. Історія склалася так, що цей випуск на вимогу грантодавців ми

мали виконати терміново: тоді в рамках підтримки ініціатив EUROBATs в Україні Нідерландська амбасада (через Мінприроди) оплачувала видання. Тому, заради такої нагоди і маючи гарний привід для мобілізації активності щодо міграцій кажанів, ми мали закинути всі поточні проекти і в стислі терміни почати і завершити це видання. За задумом і за хронологією воно мало стати шостим у циклі видань *NT*: таким воно і стало, але, виданий 2001 року *NT6* явно випередив заплановані перед тим випуски № 3–5.

Про зміщення в роках. Для утримання хронології теріологічних подій 2000–2001 років (про той період докладніше тут: Загороднюк 2003), яким присвячувалися перші бюлетені, ми мусили залишити за ними відповідні попередні томи: *NT3* — за матеріалами Карпатської хіроптерологічної конференції (вересень 2000 року), *NT4* — за матеріалами Поліської 7 Теріошколи «Великі хижі...» (грудень 2000 року), *NT5* — за Луганською 8 Теріошколою (травень 2001 року). Врешті *NT6* був виданий влітку 2002 року, вже після *NT4* з матеріалами про хижих ссавців, а вихід фінальних версій *NT3* та *NT5* був відкладений. Фактично це була криза здійснення задумів — їх було більше, ніж можливостей, у тому числі й елементарних фінансових, технічних (інтернет, оргтехніка) та деяких інших причин. Проте прийшов час, і *NT3* був дочищений упродовж 2003 року завдяки співпраці з польськими колегами, зокрема й Томаша Постави і підготовлена до викладки на сайті Теріошколи.

З нумераціями і хронологіями вийшла невелика плутанина через те, що бюлетені (як про це і повідомлялося у *NT1*) готувалися у двох версіях: першою (препринтною) була «альфа-версія» (коректніше було казати «бета-версія»), що містила тільки тези доповідей і роздаткові матеріали конференції, та наступна за нею «бета-версія», до якої включали і повнотекстові публікації, хоча частина матеріалів залишалася у форматі тези доповідей. Зокрема, останнє стосувалося випадків, коли повнотексти йшли в «орєнтований» нами випуск одного з вісників університетів (загалом протягом 2002–2011 років нами видано 7 таких випусків, всі вони є на сайті Теріологічної школи).

Через існування альфа- і бета-версій вийшли різні цитування одного й того ж. Окрім того, черед хвороб росту були різночитання з номерами випусків, які відповідно до назви латиною ми почали позначати як «Pars» (= том, частина). Бета-версія бюлетеню «Великі хижі...» мала номер «Pars 3» (з варіантом позначення «Pars 1 (3)»), а випуску «Кажани Карпат...» — «Pars 4» (варіант «Pars 1 (4)»). Відповідно, всі випуски 2000 року планувалися як випуски 1–4 «тому 1», які мали номеруватися в стилі «pars 1(4)». Надалі було вирішено практикувати одну наскрізну нумерацію.

Pars 3+5 з відкладеним часом оприлюднення. Бурхливий темп розвитку різних активностей у роботі УТТ (а надто активностей 2000–2001 років) виявився нереальним для вчасної підготовки відповідних бюлетенів. Фактично підготовка повних версій розтяглася на 1–2–3 роки кожного і з часом замість розвитку нового ми працювали на архівацію минулого.

Таблиця 1. Бібліографічна інформація про випуски *Novitates Theriologicae*

Випуск	Рік	Обсяг	Бібліографія (остаточні версії, без препринтних варіантів)
Pars 1	2000	12 с.	Теріологія в Україні 2000: крок у нове століття. Київ: Українське теріологічне товариство НАН України, 2000. 12 с. [<i>Theriology in Ukraine 2000: Step Into the New Age</i> . Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, Kyiv, 2000. 12 pp.]
Pars 2	2000	58 с.	Використання ультразвукових детекторів у дослідженнях кажанів (Матеріали семінару в Ядутах 30 квітня — 3 травня 2000 року). Київ: Українське теріологічне товариство НАН України, 2000. 58 с. [<i>The Use of Ultrasonic Detectors in Bat Research</i> (Proceedings of the workshop in Yaduty on 30 April to 3 May 2000). Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, Kyiv, 2000. 58 pp.]
Pars 3	2003	96 с.	<i>Кажани Карпатського регіону</i> (Матеріали III Міжнародної конференції 8–12 вересня 2000 р., Рахів). Київ: Укр. теріол. тов-во, 2003. 96 с. [<i>Bats of the Carpathian Region</i> (Proceedings of the III International Conference, 8-12 September 2000 in Rakhiv). Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, Kyiv, 2003. 96 pp.]
Pars 4	2001	72 с.	<i>Великі хижі ссавці України та прилеглих країн</i> (Матеріали Школи-семінару, Поліський природний заповідник, 15–17 грудня 2000). Київ: Українське теріологічне товариство НАН України, 2001. 72 с. [<i>Large Carnivore Mammals of Ukraine and Adjacent Countries</i> . Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, Kyiv, 2001. 72 pp.]
Pars 5	2005	96 с.	<i>Ссавці відкритих просторів</i> . Київ, Луганськ: Українське теріологічне товариство НАН України, 2005. 96 с. [<i>Mammals of Open Areas</i> . Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, Kyiv, Luhansk, 2005. 96 pp.]
Pars 6	2001	172 с.	<i>Міграційний статус кажанів в Україні</i> . Київ: Українське теріологічне товариство НАН України, 2001. 172 с. [<i>Migration Status of Bats in Ukraine</i> . Ukrainian Theriological Society NAS of Ukraine, Kyiv, 2001. 172 pp.]
Pars 7	2007	46 с.	<i>Методику обліку теріофауни</i> . Київ, Львів: Українське теріологічне товариство НАН України, 2007. 46 с. [<i>Methods of Mammal Fauna Census</i> . Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, Kyiv, Lviv, 2007. 46 pp. [повна версія буде підготовлена згодом як NT10]
Pars 8	2012	76 с.	<i>Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців</i> . Гола Пристань: Українське теріологічне товариство НАН України, 2012. 76 с. [<i>Theriofauna of Protected Areas and Mammal Protection</i> . Hola Prystan', Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, 2012. 76 p.] ISBN 978-966-1510-81-3
Pars 9	2015	200 с.	<i>Дослідження ссавців степових регіонів</i> . Київ: Українське теріологічне товариство НАН України, 2015. 200 с. [<i>Mammal Research in the Steppe Regions</i> . Ukrainian Theriological Society, NAS of Ukraine, Kyiv, 2015. 200 pp.] ISBN 978-617-7438-29-7
Pars 10	2017	226 с.	<i>Облік ссавців: збір та обробка даних</i> . Українське теріологічне товариство НАН України. Київ, 2017. 226 с. [<i>Mammal Census: Data Collection and Processing</i> . Ukrainian Theriological Society and National Museum of Natural History, NAS of Ukraine. Kyiv, 2017. 226 pp.]. ISBN 978-617-7438-30-3

Так, підготовку фінальної версії бюлетеню *NT3* з матеріалами конференції про кажанів Карпат (Рахів, 8–12 вересня 2000 р.) було завершено лише на початку 2003 р., а фактично зверстаний ще пізніше. Поширені в мережі його цитування як «Pars 3 (2000)» — це мова про препринт, поширений серед учасників конференції, з програмою і тезами (Загороднюк 2003). Все це повторено і в повній версії, проте значну частину матеріалів представлено у форматі повноцінних статей. Конференція стала потужним поштовхом для активації досліджень кажанів у Карпатському регіоні та в Україні зокрема.

Випуск *NT5* з матеріалами Луганської теріошколи (2001 р.), що мала назву «Савці відкритих просторів», не був вчасно завершений через низку сумних подій в житті упорядників і смерті Олександра Кондратенка (2004). Основну частину статей було видано у форматі окремого випуску «Вісника Луганського педінституту» за 2002 рік. Проте матеріали цієї школи і значна частина доповідей залишилися в рукописах. Лише опинившись в Луганську 2005 р., редактор цього видання взявся за завершення *NT5*, що і було зроблено за участі всіх учасників 8 теріошколи та екоклубу «Корсак», з яким також підготували книгу «*Теріофауна сходу України. Пам'яті Олександра Кондратенка*» в серії «Праці Теріологічної школи» (Загороднюк 2006).

Випуск *NT7 (Методики обліку теріофауни)* задуманий як матеріали одноїменної 9 Теріошколи, що організована львівським теріологом І. Диким та його найближчими колегами у Природному заповіднику «Розточчя» восени 2002 року (7–12 жовтня 2002). «Бета»-версію *NT* підготовлено того самого 2002 року в обсязі 44 стор. і поширено серед учасників школи. Його ініціатори (включно з автором) мали турботи із завершенням дисертацій (Кондратенко 2003; Дикий 2004), тому фінальна версія «вилежувалася» 5 років, і її оприлюднено лише 2007 р. У фінальній версії *NT7* всі розділи, присвячені однойменній школі в «Розточчі», було подано у повному обсязі, а статейну частину скорочено, з огляду на ідею розширити її до повновагового методичного посібника, що підтримала й Рада УТТ (за пропозицією А. М. Волоха). Проте поки що все обійшлося цією короткою версією, а частину методичних праць розпубліковано по інших виданнях з відкладенням ідеї методичного посібника на наступні роки (фактично до поточного 10 випуску *NT*).

Про випуски 8–10 (2012–2017 роки)

Як зазначено у випуску *NT8*, з 2012 року (тобто з випуску 8) за ініціативою, висунутою В. Токарським і підтриманою Радою Теріошколи, це видання відновлено як збірник тез доповідей, коротких повідомлень та інформаційних матеріалів поточного періоду життя товариства. З тим і було впорядковано й видано випуск 8 (Теріофауна 2012), який включив матеріали, представлені для сесій і круглих столів ХІХ Теріошколи (Залізний Порт, 24–29 вересня 2012 р.). Упорядники цього видання З. Селюніна та І. Загороднюк зібрали цілком пристойний збірник: загалом в ньому представлено 60 матеріалів, упорядкованих

у п'ять розділів, загальний його обсяг — 76 стор. (Теріофауна 2012)*. Це найбільший за кількістю учасників теріологічний збірник за всю історію теріологічних досліджень і теріологічних видань в Україні.

Наступний випуск *Novitates Theriologicae* (Pars 9) присвячено матеріалам, що були накопичені товариством на 2014 рік, проте не були видані через смугу соціальних негараздів та воєнних подій на півдні та сході України, що прямо торкнулося і автора цього тексту. Основна складова представлених матеріалів — статті, що охоплюють переважно постраждали від тих подій регіони та об'єднані під робочою назвою «*Довоєнна теріологія*». Цей випуск було не просто відновлювати, оскільки значна частина авторів рукописів змінили фах, стали бездіяльними або й пішли з життя. Тому значну частку матеріалів треба було доопрацьовувати самому редактору, без участі авторів.

Поточний 10-й випуск *Novitates Theriologicae* присвячено багаторазово актуалізованій темі методик обліку теріофауни та організації системи моніторингу популяцій та угруповань ссавців. Випуск є продовженням ідей, започаткованих IX Теріюшколою (2002) та випуском 7 *Novitates Theriologicae* (2007), з урахуванням досвіду, набутого у подальші 10 років. На жаль, задум про підготовку всеосяжного керівництва, присвяченого методам теренових досліджень ссавців, виявився нездійсненим, попри амбіції і навіть запис про такі наміри в резолюції IX Теріюшколи. Проте, започатковані і частково подані у проект повної версії *NT* матеріали (включно з рукописами О. Кондратенка, Я. Петрушенка, С. Жили та ін.), успішно пережили льодовиковий період в житті бюлетеню і тепер представлені в *NT* разом з іншими матеріалами.

Подальші плани

Наступний 11-й том планується присвятити поширенню ссавців, що важливо для подальшого окреслення меж ареалів на підставі накопичених публікацій з картографічними матеріалами, та змінам фауни. Ці теми піднімалися на кількох теріологічних школах, включно з V Теріюшколою 1998 р. в Гайдарах, що мала назву «Історичні зміни фауни та ведення Літопису природи» (Загороднюк *et al.* 1999), та X Теріюшколою 2003 р. «Острівні ефекти та геоінформаційні системи» в Криму (Дулицкий 2004). На часі й підготовка зведення про поширення ссавців та про видатних теріологів України.

Це найближчі плани, які продовжують ідею тематичних видань Теріюшколи. Ідея тематичних випусків, певний час закріплена за Працями Теріологічної школи (ПТШ), виявилася неефективною для журнального формату, якого набули ПТШ, тому цю нішу має посісти *Novitates Theriologicae*.

* За два роки ініціатором цього відновлення В. Токарським проведено «міжнародну» теріологічну конференцію, матеріали якої (Токарский *et al.* 2014) видано незалежно від УТТ. На жаль, ця конференція випала на розпал регіонального сепаратизму, і навіть її назва відповідала аналогічним російським конференціям циклу «Млекопитающие России и сопредельных стран», з відповідним російськомовним оформленням та домінуванням російськомовних статей (27 з 35: 77 %).

Література • References

- Голєнко, А. 2010. Діяльність Центру реабілітації кажанів при Київському зоопарку в 1999–2009 роках. *Праці Теріологічної школи*, **10**: 175–178.
- Дикий, І. В. 2004. *Борсук (Meles meles L., 1758) на заході України: морфологія, поширення, екологія, охорона*. Автореф. дис. ... канд. біол. наук. Інститут зоології НАН України, Київ, 1–21.
- Дулицький, А. І. 2004. Десятая международная териологическая школа-семинар зоологов заповедников и биостационаров Украины. *Вопросы развития Крыма*, **15**: 9–19.
- Загороднюк, І., В. Покинъчереда, В. Домашлінець. 1998. Діяльність та інформаційні матеріали Українського хіроптерологічного центру. *Європейська ніч кажанів '98 в Україні*. Київ, 16–23. (Праці Теріологічної школи; Вип. 1).
- Загороднюк, І., В. Слісаренко, В. Наглов. 1999. П'ята териологічна школа-семинар «Історичні зміни фауни та проблеми ведення Літопису природи». *Вестник зоології*, **33** (4–5): 123–124.
- Загороднюк, І., В. Домашлінець. 2001. Передмова. *Novitates Theriologicae*, **6** (Міграційний статус кажанів в Україні): 5–6.
- Загороднюк, І. 2003. Териологічні конференції та випуски бюлетеню *Novitates Theriologicae* у 2000–2001 роках. *Novitates Theriologicae*, **3**: 94–96.
- Загороднюк, І. (ред.). 2006. *Теріофауна сходу України. Пам'яті Олександра Кондратенка*. Луганськ, 1–352. (Серія: Праці Теріологічної Школи; Вип. 7).
- Кондратенко, О. В. 2003. Мікротеріофауна Донецько-Донських та Донецько-Приазовських степів: Автореф. дис. ... канд. біол. наук. Інститут зоології НАН України, Київ, 1–20.
- Теріофауна... 2012. *Теріофауна заповідних територій та збереження ссавців*: Збірник наукових праць. Упорядники: І. Загороднюк, З. Селюніна. Українське териологічне товариство НАН України, Гола Пристань, 1–76. (*Novitates Theriologicae*; Pars 8).
- Токарський, В. А., А. М. Волох, С. В. Межжерин, Й. В. Царик (ред.). 2014. Млекопитающие Украины и сопредельных стран. Прошлое, современное, будущее : Тезисы докл. междунар. научн. конф. Харьковский национальный университет; Двуречанский НПП, Харьков, 1–64.

Резюме

ЗАГОРДНЮК, І. Історія видання *Novitates Theriologicae* (випуски 1–10). — Нарис історії формування і видання териологічного бюлетеню *Novitates Theriologicae*. Бюлетень започатковано 2000 р. як дайджест ключових подій териологічного життя. Протягом 2000–2007 років підготовлено сім випусків, кожний з яких став збірником наукових праць за темою однієї з попередніх териологічних шкіл, починаючи з випусків «Використання ультразвукових детекторів у дослідженнях кажанів» (вип. 2) та «Кажани карпатського регіону» (вип. 3). Надалі, з початком регулярного виходу тематичних збірників серії «Праці Теріологічної школи» (ПТШ) бюлетень втратив актуальність і не готувався. Новий етап розвитку ПТШ як журналу (з 2010 р.) актуалізував видання NT у форматі тематичних збірників, відновлених випуском матеріалів 19 теріошколи «Теріофауна заповідних територій» (вип. 8, 2012), а далі й «дововнісного» випуску «Дослідження ссавців степових регіонів» (вип. 9, 2015) та поточного випуску з методики проведення обліків теріофауни (вип. 10, 2017). Надалі видання планується продовжити як додаток до журналу «Праці Теріологічної школи».